

Útmutató a Vésike betűépítő játékhoz

A betűépítő játék és oktatási taneszköz, amely lebontja az ismeretszerzés korlátjait, miközben a gyermek épít!

A betűépítő speciálisan azokat a készségeket alapozza meg a gyermeki személyiség alakulásában, amelyek majd a tanulás, az ismeretszerzés készségévé, később képességévé válnak. Ez a játék az indirekt tanulás motivációs eszköze. Játék közben gyakoroltatja azokat a gondolkodási funkciókat, amelyek az eredményes tanuláshoz szükségesek. Az indirekt tanulás azt jelenti, hogy a gyermek nem az „oktatás” „direkt tanítás” keretében sajátítja el az ismeretanyagot, hanem játékos tevékenység, cselekvés közben.

Melyek azok a készségek, amelyeknek képességé kell válniuk a fejlődés szakaszain át, milyen készségeknek kell jól működniük az iskoláskor kezdetén?

Szociális érettség

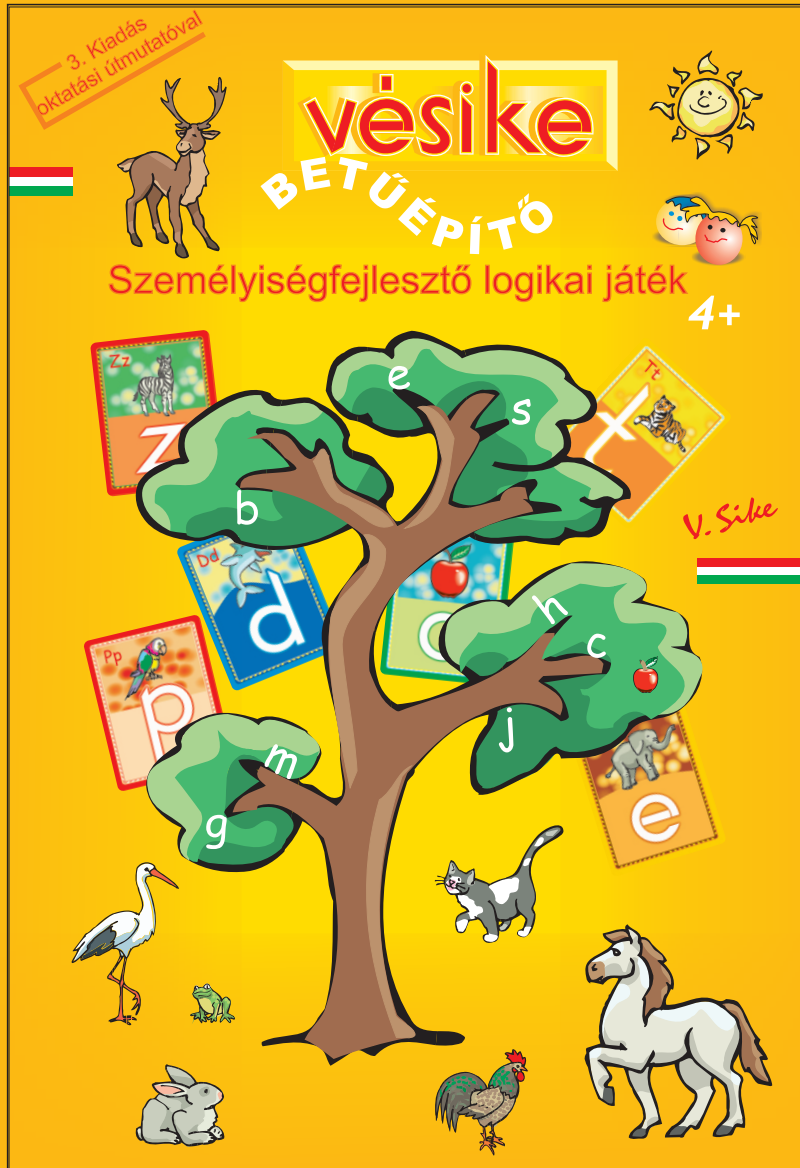
A gyermeknek **szociálisan érettnak** kell lennie ahhoz, hogy gyermekcsoportban megfelelően kommunikáljon a társaival. Legyen képes arra, hogy együttműködési készséggel forduljon a tanítója felé. Figyelme leköthető legyen, azaz tudjon figyelni legkevesebb 20 percre, kitartóan, figyelme elkalandozása nélkül. Szókincse életkorának megfelelő legyen. A gyermek a szavak felfogására, értelmezésére, az utasítások megértésére képes legyen.

A gondolkodás

A tudatos gondolkodás az ember magasabb rendű képessége, a megismerés, a gondolkodás és a beszéd egymásba kapcsolódó pszichikus képességek, un. **értelmi funkciók**. Az ép értelem a központi idegrendszer /az agy/ épségének feltétele, amely az idegrendszer érésével mind összetettebb, fejlettebb képességeket tesz lehetővé. Az értelmi funkciók fejlődésének alapja a **tanulás**, amely a fejlődés folyamatában: **indirekt és direkt módon történik**. A gondolkodás tehát, az értelmi funkciók fejlődésével válik mind fejlettebbé. A gondolkodás a tanulás során fejlődik, a fejlettebb gondolkodás a jobb tanulási képesség feltétele, alapja. Az értelem és a gondolkodás egymással szoros összefüggést mutat. A gondolkodás a felhalmozott ismeretanyagból azt választja ki, ami az adott feladat megoldásához szükséges.

Az **értelmi fejlődés** az adott életkornak megfelelően fokozatosan történik: a gyermek eljut a konkrét gondolkodástól az absztrahációig, az elvonatkoztatásig, tehát a konkrét tárgy, dolog, személy, jelenléte nélkül is tudja használni, alkalmazni az ismeretet az adott tárgyról, személyről, fogalomról, cselekvésről.

Piaget a modern fejlődéslélektant megalapozó pszichológus szerint, még olyan elvont fogalmaink, mint a logikai viszonyok, a számfogalom, az okság, az azonosság, a tér- és időviszonyokat leíró kifejezések, sőt az igazság-koncepció jelentése is a szemléletben - tehát az észlelésben és a környező világ tárgyaival végzett manipulációs tapasztalatban - gyökerezik. Az értelem a gondolkodástól elválaszthatatlan.

Agondolkodás és a beszéd általában egymással párhuzamos ütemben fejlődik.

A gyermeki gondolkodás fejlődésben a **konkrét gondolkodást** követő szakaszban a „kauzális”, azaz az „ok-sági”, **ok-okozat összefüggést felismerő gondolkodás** a következő lépcsőfok. Ezzel párhuzamosan fejlődik az **analógiás gondolkodás**, ami azt jelenti, hogy hasonló probléma megoldást használunk az új feladat megoldásához, mint amit már ismerünk. Mindezek összekapcsolódása, fejlődésüknek harmonizációja a **logikus gondolkodáshoz** vezet gyermek személyiség fejlődésében. A **logikus gondolkodás** a probléma megoldás, a kreativitás, az alkotó gondolkodás alapja.

Emlékezet

A gondolkodás képességének másik alapvető feltétele az **emlékezet**. Az érzékszervekhez érkező inger az agyban reakciót vált ki, melynek során emléknym keletkezik. Emléknym sorozatok összefüggéseik szrint rendeződve az emlékezés képességének az alapja. Az emlékezet, még felnőtt korban is, főként érzelmi motiváción alapszik. Nagy érzelmet kiváltó ismeretre, történésre mindenki jobban emlékszik, mint az érzelmet nélkülözőre. Különösen érvényes ez a kisgyermekekre. Ezért fontos a tanulásnak a kezdeti szakaszában a pozitív érzelem, az öröm, a játék öröme. Ezt az érzelmet, a játék örömét adja a gyermeknek a betűk megismeréséhez a Vésike betűépítő.

Picasso mondása szerint a gyermek kérdőjelként érkezik az iskolába, és felkiáltójelként távozik. Ez a "felkiáltójel" lehessen a "heuréka!" Ehhez a fejlődéshez eszköz a Vésike betűépítő!

Konfuciusz a tanulás folyamatáról így vélekedett: **"Mondd, hogy halljam, mutasd, hogy lássam, engedd, hogy cselekedjem, és meg fogom érteni!"**

Ezt a filozófiai, didaktikai, oktatási elméletet valósítottam meg a Vésike betűépítőben.

A betűépítő játék a verbális gondolkodást összekapcsolja a „vizuális” azaz képi-gondolkodással, és mindkettőt a mozgással, a cselekvéssel.

Comenius a mindmáig alkalmazott didaktika, az oktatásemélet megalapozója pontokba szedve ad útmutatást az oktatás folyamatáról: 1. Az egyszerűtől az összetetthez. 2. A konkrétól az elvont felé. 3. A tényektől a következtetésekhez.

4. A könnyűtől a nehéz felé. 5. A közelitől a távoli felé.

Comenius szerint: A kisgyermekkor iskolája az anyai öl; a gyermekkor iskolája a tudományos játék.

A lélektani, filozófiai és didaktikai-metodikai elméleti ismereteket „fordítottam le” az „eszköz nyelvére”, és valósítottam meg a betűépítő játék kidolgozásában.

A betűépítő megmutatja a képet, a tárgyak, állatok képét a hívóképeken, a betűformákat részekre bontva a gyermek kezébe adja. Lehetőséget ad arra, hogy a gyermek felépítse a betűt egészzé, és a szülő, a pedagógus segítségével hallja a betű akusztikus hangalakját. A gyermek összes érzékszervét bekapcsolja a játék folyamán, cselekvéssel gyakorolja a gondolkodást.

A betűépítő játék leegyszerűsíti és megkönnyíti a betűtanulást. A gyermekek számára kézzelfoghatóvá teszi a betűforma egyeztetését a hozzátartozó hanggal.

A játék a téri-orientáció és a relációk pontos megfigyelésére és begyakorlására is módot ad. A gyermek, játék közben tapasztalja az irányok és arányok jelértékét, információ tartalmát. A betűépítő játék előkészíti az összeolvasást azzal, hogy fejleszti a gyermek analízáló-szintetizáló képességét. Mindezt cselekvés közben, a játék örömeivel tapasztalja meg a gyermek, a pozitív érzelem a motivációs bázis a következő tanulási folyamatokhoz is. A **betűépítő különböző fejlődési szinten lévő gyermekeknek** ad lehetőséget ahhoz, hogy a gyermek a saját fejlettségi szintjének megfelelően játsszon, majd a készségek begyakorlása után továbblépjen a tanulás, majd az olvasástanulás következő fokára.

Játék a családban a betűépítővel

Egyszerűen helyezze el a szülő a színes hívóképet a gyermek környezetében, mint **dekorációt**. Ezek a képek úgy vannak kiválasztva, hogy amit ábrázolnak, az a 4-10 éves gyermekek szókincsébe tartozzanak. A képeken lévő állatfigurák, tárgyak kedvesek, színesek legyenek. Ha a gyermek kérdez a képekkel kapcsolatban, beszélgessen el vele a szülő az adott tárgyról, állatról. Minden betűhöz mese található a www.tunderliget.hu -n. Itt **található /többek között/ a Gondolatolvasó játék**, amely a gyermek **emlékezetét tréningezi**, a pontos emlékezés jutalma az online játékban egy mese, annak a betűnek a meséje, amire a gyermek a játék menetében pontosan emlékezett.

A Vésike betűépítővel a szülő engedje, hogy a gyermek kedvére rakosgassa a betűelemeket, nem szükséges korrigálni, kritizálni, a jó megoldásokat dicsérje meg, a pontatlan kirakások esetében kérje meg a gyermekét, hogy nézze meg a képen lévő betűsémát, figyelje me azt, hogy pontosan „betakarta-e” mindenütt a formát a betűelemekkel.

Amennyiben fejlesztő pedagógus, vagy logopédus javaslatára diszlexia megelőzése céljából használják a családban a betűépítőt, kérem, hogy figyelmesen olvassa el a szülő a pedagógusok számára írt használati útmutató javaslatot is, és kövesse a leírt módszert bátran, következetesen, apró lépésekben, egyszerre csak egy-egy részét begyakorolva.

A fejlesztő pedagógus, logopédus otthoni gyakorlásra kijelölt feladatait végezzék el a betűépítővel és annak hívóképeivel a szakember speciális javaslata szerint.

A Vésike betűépítő játék az óvodában

Hasonlóan, mint a gyermek családjában, az óvodapedagógus is helyezze el a színes hívóképeket a gyermek környezetében, mint dekorációt.

Ha a gyermek kérdez a képekkel kapcsolatban, válaszoljon a gyermek fejlődési szintjének megfelelően. Ajánlom háttérzenének Rigó Béla Zengő ABC-jét. Tájékoztató olvasható, Cd megrendelhető: <http://zengoabc.hu/> oldalon.

Ha az óvodás gyermeknek kedve van a betűelemekkel építeni, rakosgatni, hasonlóképpen járjon el az óvoda pedagógus, mint ahogyan a családban való használatnál javaslom.

A Vésike betűépítő játék az iskolában

Az **első osztályban** az olvasástanítás előkészítő szakaszában, irányított játék keretében adjuk a tanulók kezébe a betűépítőt, hogy kedvük szerint, szabadon ismerkedjenek a betűkkel és a betűépítéssel.

A **betűtanítás** során, az adott olvasókönyv tematikájához igazodva válasszuk ki a megfelelő, tanításra váró betűhöz szükséges modulokat: a képet és a betűelem készletet!

A betűtanítás bevezető szakaszában a pedagógus által vezetett hangleválasztó, hang-differenciáló gyakorlatok után, a gyermek válassza ki a betűépítő képei közül, az adott hangnak, betűnek megfelelő képet. Válassza ki a betűépítő elemek közül azokat az építőelemeket, amelyek az adott betű alkotóelemei. A pedagógus hívja fel a gyermekek figyelmét a hasonló és a különböző formákra, irányokra, a betűelemek arányaira.

Építsék fel a tanulók az adott tananyagnak megfelelő betűt a hívóképek sablonján, majd emlékezetből sablon nélkül is!

Az olvasás tanítás gyakorlatában többféle módszer van használatban:

Romankovics-Meixner program

Analizáló-szintetizáló módszer, amelyet megelőz egy szóképes előkészítő rész.

A betűtanításnál figyelembe veszik a homogén gátlás jelenségét, az összetéveszhető betűket nem egyszerre tanítják. Előtérbe helyezik a hang nélküli olvasást, hiszen később sok feladatot magában, gondolatban olvasva kell majd megoldania a gyermekeknek. A mássalhangzókat hangutánzással tanítják, a magánhangzókat a szájjállás megfigyeltetésével. A **Meixner módszerrel** tanuló gyermekeknek is hasznos oktatási segédeszköz a Vésike beépítő, szervesen illeszkedik a Meixner módszerhez is.

Zsolnai József nyelvi, irodalmi és kommunikációs programja

Az olvasástanítás párhuzamosan alkalmazza a szintetikus és a globális módszert. A "kevert olvasási stratégia" szóképes előprogrammal kezdődik, ezt követi a betűtanítás. Az írástanítás az olvasással párhuzamosan történik. A program a tempó és az olvasási pontosság fokozását szorgalmazza. A **Szó és betű** a "Zsolnai-program" első egysége. Az olvasástanulás első szakaszát, a kis- és nagybetűk tanítását tartalmazza. Az olvasási képesség kialakítása érdekében a gyermekek párhuzamosan tanulnak szóképeket és betűket. A szép kiejtés, és a nyelvtani elemzés képességét is fejlesztik.

A betűtanításhoz itt is szervesen illeszthető a Vésike betűépítő.

A Zsolnai programban a több betű egyszerre való tanítását segíti a betűépítő alkalmazása. A betű építőelemekből egyszerre csak egy betű rakható ki, így el kell vennie a tanulónak az előzőleg kirakott betűből azt az elemet, ami azonos a következő betű alkotórészével, így bevésszük a betűk azonos formái és különbségei, így a betűépítő használata megelőzi a későbbi esetleges betűtévesztést.

Tolnai Gyuláné heurisztikus olvasástanítási módszere

Tolnainé módszere a pedagógusok között egyszerűen csak "programfalas módszerként" ismert. A *heurisztikus* elnevezés a tanulás során a gyermekben a felismeréskor képződő öröme utal. Ez az érzés alakítja ki később a tanuláshoz való pozitív hozzáállást.

Az **Ábécés könyv** a betűk tanításával indít. Az olvasástanítás minden mozzanata (betű ismertetés, hangoztatás, hangkapcsolás, betű felismerés, szó- és mondatakötés) a programfalhoz kapcsolódik.

A Vésike betűépítő mind a három példaként kiemelt olvasástanítási módszerhez szervesen, adekváтан kapcsolódik, felerősíti az olvasástanítási módszerek hatékonyságát.

Magánhangzók időtartamának cselekvés közbeni gyakorlása a betűépítővel:

A tanulók rakják ki ékezet nélkül az asztalon maguk elé, az „**a, o, u, i, e**” formákat.

A pedagógus hangoztassa különböző időtartammal a magánhangzó párokat. A tanulók azt a ékezetet helyezik a betűk fölé, amelyik hangot hallják! Így cselekvés, mozgás, auditív és vizuális, azaz **multi-szenzorális** élménnyel tanulják meg a magánhangzók időtartamának felismerését és helyesírását.

Javasolom, hogy az első osztályban a **betűtanítás folyamatában**, a tanulók a pedagógus motiválásával többször **képezzenek halmazokat** a betűelemekből betűelemek tulajdonságai szerint!

Szabadidős foglalkozáson Vésike betűépítő taneszköz táblai demonstrációs formáján, vagy a betűépítő játék egyedi kiserelésű formájával játsszák a játék javaslatokban ismertetett játékokat.

Logopédiai vizsgálaton a megkésett beszédű gyermekek non-verbális vizsgálatára, szókincs és a beszédértés vizsgálati eszközeként, a logopédiai gyakorlatban bevált.

Helyezzen a logopédus tanár/terapeuta a hívóképek közül 4 db-ot az asztalra.

A logopédus kérje meg a gyermeket, hogy mutasson rá az általa megnevezett képre. A foglalkozások során fokozatosan több kép felismerését, majd a későbbiekben megnevezését alkalmazzuk és építsük bele a megkésett beszédű gyermek egyénre szabott terápiás tematikájába.

Diszlexia prevenciós foglalkozásokon komplex fejlesztéshez illesztve alkalmazzuk az indirekt olvasás előkészítést, hívóképek megnevezését, hangleválasztást, a hang és a vizuális jel összekapcsolását, a vizuális és verbális analízis és szintézis begyakoroltatását.

Diszlexia terápiában elsőként **betű felismerési próbaként** alkalmazzuk a betűépítőt.

Miközben a gyermek kiválasztja a verbálisan megnevezett betű felépítéséhez szükséges elemeket, szemmel láthatóvá válik, melyik készség gyengesége áll a betűtévesztés, olvasás gyengeség hátterében.

Láthatjuk, ha az elemek kiválasztása nehéz a tanuló számára, ha a gyermek analízis-szintézis gondolkodási folyamata gátolt, ha az irányok, arányok észlelése és reprodukálása bizonytalan. Tapasztalhatjuk a gyermek cselekvése közben azt is, ha a hang-jel összekapcsolás a tanulás folyamatában helytelenül rögzült.

Mindezen információk birtokában adekvátan kezdhetjük meg a diszlexia terápiát a betűépítő felhasználásával. Egyénre szabott, komplex fejlesztő foglalkozás tematikát készíthetünk a tanuló számára. A betűépítő használatával újra tanítjuk a betűk biztonságos felismerését és az összeolvasást, ezzel egy időben fejlesztjük a mozgást, finommozgást, téri-orientációt, analízis és szintézis gondolkodási funkciókat, emlékezet és figyelem gyakorlatokat. Mindezeket változatosan, játékosan alkalmazva az egyéni fejlesztési tematika szerint.

Fejlesztő, gyakorló foglalkozások, betűtanítási sorrendének javaslata a

Vésike betűépítővel

Hogyan fogjunk hozzá ahhoz, hogy a gyermekek a Vésike betűépítővel ismerjék meg a betűket?

1. Engedjük a gyermekeket saját elhatározásukból, saját örömeikre a betűépítővel játszani! Nem szükséges semmilyen instrukció, csak a gyermek játsszon kedvére, próbálgasson, rakosgasson, nézegesse a képeket! Ha a gyermek játék közben kérdez, a képekkel, a betűelemekkel kapcsolatban valamit, válaszoljunk neki röviden, érthetően, de ne akarjuk tanítani őt a betűk felismerésére! A legfontosabb az, hogy játsszon, és jól érezze magát! A játék öröme az a motivációs bázis, amire a betűtanulás Vésike módszere épít!

Mikor kezdjük a gyermeket tanítani a betűk felismerésére?

2. Miután már kedvére játszott a betűépítővel, a második alkalommal már kezdhetjük tanítani arra, hogyan ismerheti meg a betűke, ha érdekli már a gyermeket a betűtanulás.

Egy alkalommal egy betűt tanítsunk! Bármennyire is szeretnének a gyermekek tovább ismerkedni, mi csak egy betűt mutassunk meg nekik, egy alkalommal!

/A továbbiakban a gyermek játszhat még a betűépítő készlettel, ha kedve van, de ne tanítsuk őt egy alkalommal egy betűnél több felismerésére!/
Ezen a foglalkozáson, vagy tanítási órán, készítsük elő a hang (akusztikus jel) és a betű (vizuális jel) összekapcsolódását.

Melyik betűvel kezdjük a betűtanítást és milyen metodika szerint?

2.1. Az „l” betű tanítása

1./ Mutassuk meg a „lő” hívóképét a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a lőről: hol él, mivel táplálkozik, milyen a teste, kicsi vagy nagy stb. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak, amikor lovat láttak, állatkertben, vagy képen, filmen!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: "lő"! Kérjük meg a gyermekeket, hogy igyekezzenek ugyan abban a ritmusban utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük meg a gyermekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: „lő”.

A legtöbb kisgyermek ilyenkor még azt mondja: „lő”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „l” hang kiejtésénél!

A “Vusuka” Vésike jelkártya készlet segíti a szülőt és a gyermeket abban, hogy a hangok képzésénél a helyes artikulációs mozgásokat, nyelvállást szabályosan, helyesen gyakorolják be.

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „l” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a betűépítő hívóképére a betűelemek közül kiválasztott „l” formát! A betűelemek között három azonos forma van, három különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő nagyságút!

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba a betűelemeket is! Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azt, amelyik „l” hanghoz, betűhöz szükséges!

7./ Adjunk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az áltatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „l” betűt. Gyakorló füzetébe rajzoljon állatokat!

Melyik betűvel folytassuk a betűtanítást?

2.2. Az „i” betű tanítása

1./ Mutassuk meg az „ing” képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a ruhaneműkről, /mint főfogalmi csoportról/. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: "ing"! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyermekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: "ing".

A legtöbb kisgyermek azt mondja kezdetben: „in...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „i” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „i” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „i” formát!

A betűelemek között három azonos forma van, három különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő nagyságút!

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba a betűelemeket is! Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azt, amelyik „i” hanghoz, betűhöz szükséges!

Kérjük, hogy mérje össze az „l” hanghoz szükséges elemmel az „i” hanghoz szükséges betűelemet!

Nevezze meg a gyermek, miben azonosak, és miben különböznek a két betű elemei!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az áltatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „i” betűt. Gyakorló füzetébe rajzoljon ruhaneműket!

2.3. Az „o” betűtanítása

1./ Mutassuk meg az oroszlán képét a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a oroszlánról: hol él, mivel táplálkozik, milyen a teste, kicsi vagy nagy stb. Főfogalmi csoportba sorolásával fejlesztjük a foglmi gondolkodást. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak, amikor oroszlánt láttak, állatkertben, képen vagy filmen!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: "oroszlán"! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyerekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: "oroszlán".

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „or...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „o” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „o” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „o” formát!

A betűelemek között három körhöz hasonló (nyitott, zárt, kisebb, nagyobb) forma van. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő formát!

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba a betűelemeket is! Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azt, amelyik „o” hanghoz, betűhöz szükséges!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az áltatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „o” betűt. Gyakorló füzetébe rajzoljon állatokat!

2.4. Az „n” betű tanítása

1./ Mutassuk meg a Nap képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a Napról. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeiről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: "Nap"! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyerekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: "nap".

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „na...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „n” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „n” hang képzését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „n” formát!

A betűelemek között két hasonló forma van, két különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő nagyságút!

Kérjük, hogy figyeljék meg a gyermekek, hogy az „i” betűhöz ugyanazt a formát használtuk, mint az „n” betű első eleme a sablonon!

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba az „n” betűhöz szükséges két betűelemet is!

Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azokat, amelyek „n” hanghoz, betűhöz szükségesek!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az áltatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „n” betűt.

Gyakorlófüzetébe rajzoljon nyakláncot, három különböző szín ritmusát felhasználva, a sorrendiség, a ritmus begyakorláshoz!

2.5. A „c” betűtanítása

1./ Mutassuk meg a cica képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a cicáról. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeiről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: "cica"! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyerekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: "cica".

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „ci...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „c” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „c” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „c” formát!

A betűelemek között két kissé hasonló forma van, két különböző méretben. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő!

Kérjük, hogy figyeljék meg a gyermekek, hogy az „c” betűhöz használt betűépítő elem, formája miben azonos és miben különbözik a „o” betűtől!

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba az „c” betűhöz szükséges betűelemet is!

Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azt, amelyik „c” hanghoz, betűhöz szükségesek!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot: Az áltatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „c” betűt. Gyakorlófüzetébe rajzoljon a főfogalmi csoportok kialakulásának fejlesztése érdekében háziállatokat!

2.6. A „p” betű tanítása

1./ Mutassuk meg a papagáj képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a papagájról. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeiről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: "papagáj"! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyerekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: "papagáj".

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „pa...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „p” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „p” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „p” formát!

A betűelemek között több hasonló forma van különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő formájút, nagyságút!

Kérjük, hogy figyeljék meg a gyermekek, hogy a „p” betűhöz ugyanazt a formát használtuk, mint az „l”-hez és a „c”-hez.

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba az „p” betűhöz szükséges két

betűelemet is! Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül újra azoka az betűépítő elemeket, amelyek „p” betűhöz szükségesek!

Mérje össze az azonos, vagy hasonló formájú elemeket a „p” és az „n” kirakásánál, fogalmazza meg szóban, miben azonosak, miben különböznek a két betű építőelemei!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az átlatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „p” betűt. Gyakorlófüzetébe rajzoljon papagájt, színezza ki legalább három különböző színnel!

2.7. Az „a” betű tanítása

1./ Mutassuk meg az alma képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a gyümölcsökről. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: „alma”! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyermekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: „alma”!

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „al...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „a” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „a” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „a” formát!

A betűelemek között több hasonló forma van különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő formáját, nagyságút!

Kérjük, hogy figyeljék meg a gyermekek, hogy az „a” betűhöz ugyanazt a formát használtuk, mint az „i”-hez és a „c”-hez.

Figyeltessük meg, milyen szerepe van a betűépítésben az elemek nagyságának, az elemek irányának!

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba az „a” betűhöz szükséges két betűelemet is!

A tipográfia kétféle „a” és „g” betűformát használ. Jelenleg a kalligrafikusan kialakított „a” és „g” a gyakoribb előfordulású a nyomdai szövegekben. Ez a két betű azonban ellent mond a „betűk logikájának”, nem építhető föl a többi betűk alkotóelemeiből, idegen a betűépítés logikája számára. Logikusan az „a” és a „g” betűk formája illeszkedik a betűépítés sorozatába, melyek a logikai módszerrel lebontott betűk építőelemeiből kirakhatóak. Miután a gyermek megtanulja a betűépítés logikáját, biztossággal felismeri a betűket, nem okoz majd számára semmiféle nehézséget a más kalligrafikus rendszerben nyomtatott szöveg olvasása sem!

Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azokat, amelyek „a” betűhöz szükségesek! Mérje össze az azonos, vagy hasonló formájú elemeket a „p”, az „a” és az „n” kirakásánál, fogalmazza meg szóban, miben azonosak, miben különböznek a három betű építőelemei!

7./Adjunk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az átlatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „a” betűt. Gyakorlófüzetébe rajzoljon gyümölcsöket, színezza ki a rajzát legalább három különböző színnel!

2.8. A „d” betű tanítása

1./ Mutassuk meg a delfin képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a delfinekről. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: „delfin”! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyermekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: „delfin”.

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „de...”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „d” hang kiejtésénél!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „d” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „d” formát!

A betűelemek között több hasonló forma van különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő formáját, nagyságút, figyeljék meg, mi a szerepe az elemek irányának a betűben!

Kérjük, hogy figyeljék meg a gyermekek, hogy a „d” betűhöz ugyanazt a formát használtuk, mint az „l”-hez és a „c”-hez.

6./ Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba a „d” betűhöz szükséges két betűelemeket is!

Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azokat, amelyek a „d” betűhöz szükségesek!

Mérje össze az azonos, vagy hasonló formájú elemeket a „p” az „a” és az „n” kirakásánál. Fogalmazza meg szóban, miben azonosak, miben különböznek a három betű építőelemei, mikor milyen irányban nyitottak, vagy zártak a félkörformák, melyik betűben azonos hosszúságú, melyikben különböző nagyságú a hasonló betűépítő forma.

7./Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az átlatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „d” betűt. Gyakorlófüzetébe rajzoljon halakat, színezza ki legalább négy különböző színnel!

3. Ki lehet-e rakni a betűelemekkel szavakat?

3.1. Szó építése

1. Betűzzük lassan a szót: "Nap"!

Kérjük meg a gyermekeket, rakják ki a megfelelő betűket a betűépítő elemeiből!

Nem lehet kirakni a „Nap” szót csak úgy, ha betűnként rakja ki a gyermek, mert azonos elem kell az „a” és a „p” betűhöz. A közös elemeknek csak az iránya más. Van azonos betűelem az „n”-ben és az „a”-ban is.

A későbbiekben, ha már a gyermek több betűt ismer, lehet kirakni olyan két-három vagy négy betűs szavakat, amelyekben minden építőelem egyszer van jelen, így kirakható egy-egy rövid szó. Pl: ló, tó, óv, róka, stb.

A betűtanítás folytatása

2.9. A „t” betű tanítása

1./ Mutassuk meg a tigris képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a vadállatokról. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: ”tigris”! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek utánunk mondani azonos ritmusban, ütemben, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyermekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: „tigris”.

A legtöbb kisgyermek azt mondja: „ti”. Ezért arra kérjük a gyermeket, csak azt az egy hangot figyelje meg, amit akkor képezünk, amikor éppen kezdjük kimondani a szót! Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „t” hang kiejtésénél a tigris szóban!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „t” hang kiejtését!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „t” formát!

A betűelemek között több hasonló forma van, több különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő nagyságút!

6./ Hívjuk fel a gyermek figyelmét, melyik betűelem melyik korábban megismert betűben szerepelt már! (A „i” betűben már használtuk az egyik elemet!) Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba az „t” betűhöz szükséges betűelemeket is!

Kérjük meg a gyermeket, válassza ki azbetűépítő elemek közül aokat, amelyek „t” hanghoz, „t” betűhöz szükségesek!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot: Az átlatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „t” betűt. Gyakorlófüzetébe rajzoljon a gyermek állatkerti élményéről képet!

2.10. A „g” betűtanítása

1./ Mutassuk meg a gólya képet a gyermekeknek!

Kérjük, hogy mondják el, mit tudnak a madarokról. Engedjük, hogy a gyermekek saját élményeikről is beszámolhassanak!

2./ Mondjuk gyors és lassú tempóban: „gólya”! Kérjük meg a gyerekeket, hogy igyekezzenek hasonlóan utánunk mondani, amikor mi elhallgatunk!

3./ Hangleválasztással folytatjuk: Kérjük a gyermekeket, figyeljék meg, milyen hanggal kezdjük kimondani a szót: „gólya”.

Figyeltessük meg a megfelelő ajak és nyelvállást az „g” hang kiejtésénél a gólya szóban!

4./ Gyakoroltassuk a gyermekekkel a megfelelő ajak és nyelvállással képzett „g” hang kiejtését! Tapintassuk meg a gyermekkel a torkát, miközben a „g” hangot képzik!

Figyeltessük meg a gyermekkel az általunk kiejtett „g” hang és a „k” hang közötti képzési azonosságokat és különbségeket! Tapintassuk meg a „különbséget” a gyermek saját és oktatója gégején!

5./ Rakja rá a gyermek a hívóképre a betűelemek közül kiválasztott „g” formát!

A betűelemek között több hasonló forma van, több különböző nagyságban. Engedjük, hogy a gyermekek próbálgatással megtalálják a megfelelő nagyságút!

6./ Hívjuk fel a gyermek figyelmét, hogy a betűelem a hamarabb megismert betűkben szerepelt már! / Az „a” „c”- „i”;- „n” „p” betűkben már használtuk az építőelemeket! / Tegyük el a képet, és tegyük vissza a dobozba a „g” betűhöz szükséges betűelemeket is! Kérjük meg a gyermeket, válassza ki az elemek közül azt, amelyek a „g”, betűhöz építéshez szükségesek!

7./ Adjuk otthoni gyakorlásnak a következő feladatot:

Az átlatunk kijelölt nyomtatott szövegben a gyermek keresse meg, és színes ceruzával jelölje meg az összes „g” betűt. Gyakorlófüzetébe rajzoljon a gyermek tájképet a saját kreativitása szerint.

Mikor rakjon ki a gyermek betűsablon nélkül, önállóan betűket?

Önállóan, emlékezetből akkor rakjon ki a gyermek betűket, amikor már pontosan emlékszik a betűk formájára, és felépítésére!

Ha hibázik, javítsuk ki, mutassuk meg újra a helyes kirakást! Mindenkor dicsérjük meg a gyermek igyekezetét! Soha se marasztaljuk el a gyermeket, ha hibázik betűépítés közben!

Milyen tematika szerint tanítsuk meg valamennyi betű ismeretére a gyermekeket?

A fenti tematika javaslat folytatásaként a következő betűtanítási sorrendet ajánlom:

„j” „e” „f” „h”; „b” „r” „m”; „u” „s”; „k” „z” „v”

A rövid és hosszú mássalhangzók hallás utáni megkülönböztetése nagyon fontos a helyesírás elsajátításához. Ajánlom a Vésike „Fülelő” CD-t az auditív és vizuális funkciók gyakorlására, a helyesírás megalapozására.

A CD-n logopédiai hanggyakorlatok, feladatok találhatóak a magánhangzók helyesírásához. Sikeresen, egyszerűen alkalmazható anyanyelvi órákon, logopédiai foglalkozásokon, otthoni gyakorláshoz. Az önálló tanulás hatékony eszköze, amely eredményes tanulási módszer alapján felépített feladatokat tartalmaz. Életkortól függetlenül ajánlható minden tanulóknak, akinek szüksége van arra, hogy begyakorolja a helyesírás alapjait. Ezzel a hanganyaggal való tanulás elősegíti a helyesírás további fejlődését is, mert megtanítja a hangokat hallás után megkülönböztetni, így majd könnyíti a mássalhangzók írásbeli tévesztésének leküzdését is.

Összekeverik-e a gyermekek a betűket abból adódóan, hogy egy-egy betű jelentése attól függ, hogy melyik irányban, hol helyezkednek el a különböző betűkben lévő azonos betűelemek?

Az átlagosan jól fejlődő gyermekeknek ez többnyire nem okoz problémát. A lassúbb fejlődésű gyermekek eltévesztik a betűk kiolvasását az irányok, arányok érzékelésének, észlelésének lassúbb fejlődésének következményeként. A Vésike betűépítővel való tanulás, a pontos megismerés, a cselekvés közbeni begyakorlás kiküszöböli az iránytévesztésből, az arányok gyenge észlelésből fakadó problémákat!

Ez az oktatási eszköz, ez a játék a világon egyedül álló ebben! Nincs más eszköz, módszer, amely a Vésike betűépítőnél hatékonyabban tudná ugyanezt elérni!

Azok a gyermekek, akik ezzel a játékkal tanulták meg a betűket, ők biztonsággal megkülönböztetik a tükörcép (p-d; p-q; f-t; n-u;) betűket is!

A Vésike betűépítő megelőzi a diszlexiát, az olvasásgyengeséget. Fejleszti azokat az agyfunkciókat, amelyek a tanuláshoz szükségesek: az analízis-szintézis gondolkodási folyamatokat, a logikus gondolkodást, és a forma felismerést és reprodukálás képességét. A cselekvés közben való tanulás fejleszti az emlékezetet is, ezért a gyermek más területen is jobban tud teljesíteni.

Mennyi idő szükséges egy-egy betű tanítására és mennyi idő szükséges valamennyi betű megtanításához?

Általában egy alkalmat, egy tanítási órát számíthatunk egy betű megtanulására. Átlagosan fejlődő, intellektuálisan már érdeklődő gyermekek önálló játék közben észrevétlen tanulják meg a betűket. Gyakran előfordul, hogy a kisgyermek addig el sem mozdul az asztaltól, amíg minden betűt ki nem rakott! Ha ezt az elmélyült kirakást, betűépítést önszántából teszi, felismeri majd az összes betűt, külön tanítás nélkül is! Amikor az iskolában tanulja a betűket, neki azok már „régis ismerősei”!

Idegen nyelv tanításánál a betűtanítást megelőzi az úgynevezett „orális szakasz” amikor még nem olvasnak, nem írnak, csak szavakat, mondókat tanulnak a gyermekek. Ha a gyermek ismeri az állatok, tárgyak nevét, ami a hívóképeken van, akkor ez természetesen megvalósul ebben az esetben is: a gyermek játékközben, észrevétlen tanulja meg a szavakhoz tartozó betűket.

Használható-e ez az oktatási eszköz diszlexiás gyermekek tanítására?

Minden gyermek örömmel tanul a Vésike betűépítővel, mert csak sikerélményt tapasztal meg, kudarc nem éri. Azok a gyermekek, akik olvasás-gyengeséggel küzdenek, a Vésike betűépítővel helyesen, pontosan, játékosan tanulják meg újra a betűket, így a betűfelismerés biztossá válik számukra, betűket a továbbiakban nem tévesztenek! Az összeolvasás helyes begyakorlásával együtt, a gyermek olvasása gördülékennyé válik.

Milyen nyelveken kapható betűépítő?

Az első magyar nyelven készült. A többi, (kilenc nyelven) azzal a céllal készült, hogy örömtelivé tegye a betűtanulást, az olvasást tanulást a gyermekek számára, megelőzze a diszlexiát más anyanyelvű gyermekek számára is. Megkönnyítse az idegen nyelv tanulását a különböző nemzetiségű gyermekek számára.

Az elkészült és kapható: angol, francia, spanyol, német, orosz, román, szerb, szlovák, hangul nyelven, figyelembe véve az adott nyelvek sajátosságait, didaktikai igényeit. Minden nyelv betűit (a hangul betűs és cirill betűs is), azonos betűelem készletből tudják kirakni a gyermekek! A betűépítő megmutatta az emberek számára, hogy a világon minden írás egy töről fakad, azonos betűelemekből különböző módon építkezünk.

Az olvasás tanításnak van-e más Vésike taneszköze?

A betűépítőhöz kapcsolódik a magyar és angol nyelven elérhető „**Olvasást segítő feladatlapok I-II**”, amelyek az indirekt tanulás eszközei. Játékos feladatokkal, szigorú logopédiai elveket betartva készült.

A „**Vusuka Vésike**”, és **Fülelő** CD amelyek a helyes hangképzés és helyes artikuláció begyakorlásához ad eszközt, módszert. Mindkettő hasznos az otthoni gyakorlásban, lehetővé teszi, hogy a szülő a gyermek igényeinek megfelelően nyújtson speciális segítséget a fejlődéshez. Több más találmány is segíti a gyermekek játékos tanulását, például a „**Meta-Mate**”, amely matematikai játék, a szorzás-osztás játék közbeni elsajátításához. A „**Hangkontroll**” készülék, a megkésett beszédű gyermekek és más logopédiai terápiában részesülő tanulók, és az idegen nyelvet elsajátítók nagyszerű, sikeres segítsége.

Játék javaslatok

Hívókép - betűforma egyeztetés

A gyermek helyezze egymás mellé a képeket, amelyeket kiválasztott, keresse meg azokat a betűelemeket, amelyekkel a képen látható tárgyak, állatok nevei kezdődnek. Építse fel a betűt, helyezze a azonos betűvel kezdő szó képe mellé.

Két személyes játékok:

Egyszerű betűkirakás:

A gyermek válassza ki azokat az elemeket, amelyből az adott betű kirakható. Építse fel a betűt a betűsablonon a betűépítő elemekből! A hívóképek közül véletlenül kihúzott képnek megfelelő betűt építsen fel emlékezetből. Lehet versenyezni, ki a gyorsabb, ki a legpontosabb!

Egy betűépítő elem változik

A kezdőjátékos húzzon egy képet a lefelé fordított hívóképekből! Rakja ki a képnek megfelelő betűt! A következő játékos egy elem megváltoztatásával alkosson új betűt! A másik játékos keresse ki a kirakott betűnek megfelelő képet! Minden változtatásnál csak egy elem cserélhető ki egy másik betűépítőelemre, de az asztalon maradt betűépítőelemek megfelelő irányban elmozdíthatók, megfordíthatók, az új betűalkotásának megfelelően, áthelyezhetőek.

Két betűépítő elem változik

Két betűépítő elem cseréjével lehet folytatni a betűépítést, hasonlóan az egy építőelem változtatásánál leírtakhoz.

Mi változott meg?

A kezdőjátékos rakjon ki egy betűt a betűelemekből! Mutassa meg játékosársának! Takarásban változtasson meg egy elemet a betűn úgy, hogy új betűt alkosson! A játékosárs mondja meg, mi változott a betűn, nevezze meg, hogy mi volt, és mi lett az új betű!

